

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka

ze skargi M. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w O.

z dnia 9 lutego 2012 r., w sprawie z powództwa M. M.

przeciwko "L. D." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i B. J. – S.

o opróżnienie lokalu użytkowego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 października 2012 r.,

1. odrzuca skargę,

**2. zasądza od M. M. na rzecz każdego z pozwanych po 600 zł
(sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania
wywołanego wniesieniem skargi.**

Uzasadnienie.

Wyrokiem z dnia 28 września 2011 r. Sąd Rejonowy w O. nakazał pozwanym spółce pod firmą „L. D.” sp. z o.o. i B. J. – S., aby opróżnili i wydali powódce M. M. lokal użytkowy w budynku położonym przy ul. W. 27 A w O.

Sąd Rejonowy ustalił, że lokal użytkowy bliżej opisany w sentencji wchodził w skład majątku wspólnego M. i J. małż. M. oraz że w 2002 r. J. M., bez zgody powódki, zawarł z pozwanymi umowę najmu tego lokalu. Od lutego 2007 r. powódka i J. M. są współwłaścicielami lokalu w częściach ułamkowych.

Sąd Rejonowy uznał, że oddanie w najem lokalu objętego wspólnością ustawową było czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu w rozumieniu art. 36 § 2 k.r.o. w brzmieniu sprzed dnia 20 stycznia 2005 r. (Dz.U. Nr 162, poz. 1691), w związku z czym do dokonania tej czynności potrzebna była zgoda drugiego małżonka. Z kolei zgodnie z art. 37 § 1 k.r.o. w brzmieniu sprzed dnia 20 stycznia 2005 r., ważność umowy, która została zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego, zależała od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka. Ze względu na to, że powódka nie potwierdziła umowy najmu zawartej z pozwanymi przez J. M. i wytoczyła powództwo o opróżnienie lokalu Sąd Rejonowy na podstawie art. 222 k.c. orzekł, jak w sentencji.

Na skutek apelacji pozwanym, Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 9 lutego 2012 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego i oddalił powództwo. Sąd Okręgowy dokonał odmiennej oceny zebranego materiału, w wyniku której przyjął, że powódka co najmniej w sposób dorozumiany wyraziła zgodę na zawarcie umowy najmu przedmiotowego lokalu. Niezależnie od tego Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że oddanie lokalu w najem nastąpiło w ramach czynności zwykłego zarządu, w związku z czym nie była potrzebna zgoda powódki na dokonanie tej czynności. Stwierdził, że czynności podejmowane przez jednego z małżonków w celu prawidłowego funkcjonowania prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, obejmującej składniki stanowiące przedmiot majątku wspólnego obojga małżonków, w zasadzie mieszczą się w granicach zwykłego zarządu majątkiem wspólnym. Dodał, że dokonane przez męża powódki rozporządzenie w żaden sposób nie uszczupliło majątku wspólnego.

M. M. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 9 lutego 2012 r., zarzucając, że jest on sprzeczny z przepisami: art. 36 § 2 k.r.o. w brzmieniu sprzed dnia 20 stycznia 2005 r. i art. 222 § 1 k.c. w związku z art. 37 § 1 i 2 k.r.o. w brzmieniu sprzed dnia 20 stycznia 2005 r. oraz art. 386 § 1 i art. 373 w związku z art. 130 k.p.c.

Skarżąca podniosła, że wzruszenie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna. Wyrok ten wyrządza skarżącej szkodę, została bowiem pozbawiona możliwości korzystania z lokalu użytkowego o wartości 1 500 000 zł, a zawarcie przez J. M. umowy najmu tego lokalu pozbawiło ją możliwości czerpania pożytków na poziomie odpowiadającym cenom rynkowym podobnie usytuowanych nieruchomości.

Spółka z o.o. pod firmą „L. D.” i B. J. – S. wniesli o odrzucenie skargi jako niespełniającej wymagania określonego w art. 424 ⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. ewentualnie o oddalenie skargi jako pozbawionej uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424 ⁵ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku powinna zawierać – obok oznaczenia wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenia jej podstaw oraz ich uzasadnienia, wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, wykazania, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424 ¹ § 2 – że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, oraz wniosku o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem – uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Wszystkie przytoczone wymagania należą do wymagań konstrukcyjnych skargi, co oznacza, że braki w zakresie tych wymagań nie podlegają uzupełnieniu, a dotknięta nimi skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 424 ⁸ § 1 k.p.c.

Szkoda jest przesłanką dopuszczalności skargi, zgodnie bowiem z art. 424 ¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Innymi słowy, jeżeli szkoda nie wystąpiła albo wystąpiła z innej przyczyny niż „przez wydanie” zaskarżonego wyroku, skarga jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Z tej właśnie przyczyny do wymagań konstrukcyjnych skargi należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie wyjaśniał w swoich orzeczeniach, na czym polega obowiązek uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody. Przykładowo, w postanowieniu z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05 (OSNC 2006, nr 1, poz. 17) wskazał, że spełnienie wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. polega na złożeniu przez skarżącego w skardze oświadczenia, że szkoda wystąpiła – ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru – oraz uwiarygodnienie tego oświadczenia. W tym celu, w związku z treścią art. 243 k.p.c., skarżący może powoływać i przedstawiać zarówno dowody, w tym tzw. dowody niedające pewności, jak i inne środki, nieuznawane przez kodeks za dowody (np. pisemne oświadczenia, surogaty dokumentów, tzw. opinie prywatne itp. Z kolei w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05 (OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141) wyjaśnił, że uprawdopodobnienie szkody polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу wskazującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest natomiast spełnieniem omawianego wymagania wskazanie jedynie na możliwość wystąpienia szkody w przyszłości, gdyż szkoda uzasadniająca wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku z prawem powinna powstać po wydaniu zaskarżonego wyroku, a przed wniesieniem skargi. Nie jest też równoznaczne z uprawdopodobnieniem wyrządzonej szkody wskazanie w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110, z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, nie publ., z dnia 2 sierpnia 2006 r., I BP 2/06, nie publ., z dnia 21 grudnia 2006 r., III CNP 57/06, nie publ., z dnia 30 września 2008 r., II

CNP 76/08, nie publ., z dnia 3 grudnia 2009 r., III CNP 48/09, nie publ., z dnia 7 kwietnia 2010 r., II BP 15/09, nie publ. i z dnia 17 sierpnia 2010 r., I CNP 35/10, nie publ.).

Skarżąca ograniczyła się do stwierdzenia, że została jej wyrządzona szkoda majątkowa, ponieważ została pozbawiona możliwości korzystania z lokalu użytkowego, którego jest współwłaścicielką, a zawarcie przez J. M. umowy najmu uniemożliwia jej czerpanie pożytków na poziomie odpowiadającym cenom rynkowym podobnie usytuowanych nieruchomości. Konstatacja ta nie może być uznana za spełnienie wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Uszło bowiem uwagi skarżącej, że nie podjęła nawet próby uprawdopodobnienia, że ustalony czynsz najmu jest niższy od stawek pobieranych za podobne lokale na terenie miasta.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. odrzucił skargę i zgodnie z art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. orzekł o kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi.